VI évfolyam. 1910. julius hó 19. 29. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 8 korona
Félévre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona
Kiadja: a »Jánosháza és Vidéke« lapkiadóvállalat.

DINKGREVE NÁNDOR
felelős szerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez; előfizetések, hirdetési dijak és reklamációk a kiadóhivatalba küldendők.
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

A hitelszövetkezet működése Jánosházán.

Irta: dr. Marton Adolf.

Alig egy éve alakult meg Jánosházán a hitelszövetkezet, már is fényes eredményt mutat fel. A napokban tartott felügyelő bizottság gyülése dicsérőleg és elismerőleg nyilatkozott az igazgatóság eddigi müködéséről.

E lapok hasábain nem egy cikk jelent meg a pénzintézetekről. amelyekben osztályozva és jellemezve voltak a takarékpénztárak, hogy a nép tudja és lássa be végre, mely intézethez fordulhat bizalommal, mely intézetben helyezheti el vérrel-verejtékkel megtakaritott néhány fillérét gyümölcsöztetőleg.

Nem egyszer intették a népet oly intézetektől, amelyek csak egy érdekcsoport által létesittettek oly célból,hogy e takarékpénztárban összehalmozott pénzt a saját előnyükre, a saját meggazdagodásukra forditják.

Intették a népet azért is, hogy ne legyenek kiszolgáltatva az intézeteknek, amelyek burkolt uzsorakamatot szednek, ha megszorulnak.

Bizonyos megelégedéssel tölti el bensőnket a jánosházai hitelszövetkezetnél constatált eredmény, mert ez azt mutatja, hogy a nép megértett bennünket, mutatja azt, hogy a mag, amelyet azon hitelszövetkezet alapitói elhintettek, nem kősziklára került, hanem egy termő talajra, amely nemsokára buján gyümölcsözni is fog.

Azon hitelszövetkezetnél a betét 23 ezer koronán felül van, majdnem ugyanannyit tesz ki a kiadott összeg. A nép bizalommal viseltetik a szövetkezet igazgatósága iránt és bizalommal fordul oda kölcsönért, mert ott a kamat tisztán $6^1/_2$ és $6^0/_0$, félévenkint fizetve.

Nem lehet csodálni a dolgok ily folyását, hisz ott az igazgatóságban 2—3 tag kivétel nélkül jómódu, gazdag és tekintélyes ember. Egyre sem lehetne reáfogni, hogy mint vérszopó uzsorás szerezte a vagyonát, a földjeit, a házát.

Egyre sem lehet reáfogni, hogy nincs egy talpalatnyi föld sem a nevén. Egyre sem lehet reáfogni azt, hogy olyan bünczselekményt követett el,amiért a fegyházban kellene ülnie.

De egyre sem lehet reáfogni azt, hogy a hitelszövetkezetet kiaknázni szeretné a saját előnyére és a nép pénzével geschäftelni szeretne.

Az üzletmenet olyan, hogy a pénztárnokkal, könyvelővel egy igazgató sem játszhatik össze csalafintaságból, hamis betétkönyvek készitésére, mert ott az igazgatóság a felügyelő bizottsággal együtt szavazza meg a kölcsönöket és ha csak egy, kifogást emel bármely kölcsön miatt, a kérvényezőt elutasitják. Ily szigoru ügymenet, ily lelkiismeretes eljárás mellett fejlődhetett csak az a hitelszövetkezet, mint az országos hitelszövetkezet fiókja rövid egy év alatt oly erőssé és oly nagygyá.

Su itur ad astra.

A gróf ur husvétja.

Irta: Csát Géza.

— Jean, milyen nap van ma? — kérdezte a szolgától, délután két órakor ágyában gróf Csányi Tibor, ki az éjszakai nagy kártyapárti után csak most ébred fel.

— Husvét vasárnapja van méltóságos uram.

— Tehát megint ünnep van. Nem szeretem ezeket az ünnepeket. Ilyenkor nagyon is elevenek az utcák és tulságosan lármázik a nép. Mit gondolsz Jean, mivel lehetne a mai délutánt agyonütni?

— Remek tavaszi nap van odakünn. Egy sétakocsizás a ligetbe — érdekes volna Dehát a méltóságos ur nem szereti a zajt, a vásári sokadalmat.

— Igazad van, nem szeretem. De ha elgondolom, hogy a suhogó selyemruhás asszonyokkal is jól laktam és az orfeumok, szinházak se nyujtanak valami ujat, talán mégis a ligetbe kellene ma kisétálnom.

— A liget ma nagyon érdekes. Egész népvándorlás van ma a liget felé. És már müködnek a mozik, körforgók, sőt a nyári vendéglők is megnyiltak. És friss, tüzesszemü, kartonruhás varrólánykák örülnek odakint a ligetben a tavasznak.

— Ne mondjad! Látod, ez már olyas- [illegible] megérni, [illegible] kimegyek a ligetbe.

— Befogassak?

— Nem. Gyalog fogok kisétálni. Készitsd elő egyik viseltebb ruhámat, azt akarom felvenni.

Az inas meghajolt és távozott, a gróf meg felkelt ágyából. Szelidarcu, kopaszodó, szőke, harmincéves ember volt a gróf. Bágyadt, érdekes szemeiből visszatükrözött a világlátott, mindent megunt ember. Életének felét Párisban töltötte, csak nemrég tért onnan haza a fővárosba és rengeteg vagyonának kamatait most az itteni kaszinók zöld asztalánál forgatja, hol kedvezően, hol meg kedvezőtlenül.

Az inas behozta urának ruháját. A gróf felöltözött és kinyitotta szobájának egyik ablakát. Pompás tavaszi levegő ömlött a szobába. A ragyogó napfény jóleső meleget árasztott és a grófnak eszébe jutottak inasának szavai. A friss, tüzesszemü, kartonruhás varrólánykák, akik most künn vannak a ligetben, [illegible] kelyemruhák, csipkés, ékszeres, affektáló nagyvilági nők után,valami izgató, nagyszerü dolog volna ismeretséget kötni egy kartonruhás, üde varróleánykával.

Félóra mulva már ott sétált a gróf a széles, pompás Andrássy-uton, ment a liget felé és szivta a balzsamos tavaszi levegőt.

* * *

A pompás tavaszi nap fél Budapestet kicsalta a ligetbe. Ezrével sétált a nép, mely a legvegyesebb elemekből állott. Katonák, cselédek, iparosok, urak és urnők egyaránt kivették részüket abból a sok szórakozásból, amiket a liget egyformán nyujt mindenkinek. A mozik, hinták, ringispilek, nyári kávéházak és vendéglők, mutatványos bódék egyformán

Heti krónika.

Lapunk technikai okokból szombaton késett.

Személyi hír. Dr. Marton Adolf, a vidéken is jól ismert kiváló orvos az elmult héten sürgöny folytán Karlsbadba volt kénytelen utazni, mivel az ott tartózkodó kis leánya állitólag vakbéllobban megbetegedett. A hir valónak bizonyult és a kétségbeesett apa kis leányát azonnal Budapestre szállitotta, ahol dr. Hültl tanár csütörtökön már meg is operálta a dr. Pajor szanatoriumban,mint halljuk sikerrel. Általános volt a részvét azon népszerü ember iránt és mi is csak örvendezni tudunk a mütét sikerének.

Dr Ostffy Lajos képviselőnk f. hó 13-án kemenesaljai ág. ev. egyházmegye Celldömölkön tartott közgyülésén vett részt -- még e napon Budapestre utazott és a képviselőház ülésein volt jelen, ahonnan tegnap az esti gyorsvonattal érkezett vissza városunkba és innen rövid tartózkodás után ostffyasszonyfai birtokára távozott.

Fényes esküvő. Ritka szép esküvőnek voltak szemtanui azok, akik vasárnap Rozner József leányának Irenkének egybekelését Blau Ignáccal megnézték.

Petició — ellenpetició. A bukott Maróthy-párt peticiója ellen, — mint már emlitettük, — a győztes Ostffy-párt ellenpeticiót ad be, amelynek készitésével — (nem mint több napilap közölte: dr. Fekete Károly ügyvéd,) — hanem *dr. Ragályi Lajos* budapesti ügyvédet bizta meg, aki a mandátumok megtámadása iránti perekben országszerte elismert speciálista és az 1906-iki választások után is a megtámadott mandátumoknak legnagyobb részét ő védte és pedig mind — sikerrel. Az Ostffy-párt tehát nyugodt lehet, — az ellenpeticio biztos és erős ellenadatai, ily erőteljes védelemmel karöltve, gyerekjáték módjára fogják a petició gyönge, alaptalan adatait megsemmisitve, ennek elutasitását eredményezni.

Készülnek a járdák. Vasárnap délután tartott a képviselőtestület gyülést a városházán, melyen elhatározta, hogy a községháza előtt cementből járdát készittetnek. Végre.

Miként kerestek Maróthyak adatokat a peticióhoz? Tóth Ferenc borgátai lakós egy Maróthy által irt bizonyitványt azzal a kérással intézett a községbiróhoz, hogy irja alá, mert ezzel bizonyithatják azt, hogy az ottani lakós Samu Istvánnak nincs szavazati joga s az ottani lakós Samu, az amerikában élő Samu helyett szavazott le. A biró megtagadta az aláirást. Tóth ekkor a köcski jegyzőhöz ment, az is elutasitotta. Erre a főbiró elé idézték a birót és jegyzőt, de itt sem értek célt, mert igazolták,hogy Samunak Borgátán,Somlyón és Pirithen annyi birtoka van, amely után az adó több, mint az itteni census.

A kemenesaljai ág. ev. egyházmegye évi rendes közgyülése folyó hó 13-án d. e. tartatott meg a nemesdömölki ev. templomban. A gyülésen a tagok szép nagy számban jelentek meg, köztük dr. Ostffy Lajos országgyülési képviselő is, aki, mint az egyházmegye jegyzője, a közgyülésen is a jegyzőkönyvet vezette. A közgyülést dr. Berzsenyi Jenő, egyházmegyei felügyelő nyitotta meg szép beszéddel, amelynek kapcsán megemlékezett a prot. egyházra annyira sérelmes Borromaeus pápai encyclica kihirdetése folytán keletkezett mozgalomról, jelezte, hogy a képviselőházban ezen ügyben interpelláció készül és azon reményét fejezte ki, hogy a sérelem orvoslására a képviselőház a békés eszközöket meg fogja találni. A megnyitó beszéd után az esperes évi jelentése került napirendre, amelynek kapcsán Mód Lénárd, nagysimonyi lelkész arról az egyházmegyét ért örvendetes eseményről emlékezett meg, hogy dr.Ostffy Lajost az egyházmegye világi jegyzőjét, a legutóbb megtartott országgyülési képviselőválasztások alkalmával a celldömölki választókerület képviselőjévé választotta. Előadó inditványt terjeszt elő, hogy a közgyülés ezt örömmel vegye tudomásul és ebbeli örömének a jegyzőkönyvben adjon kifejezést. A közgyülés ezen inditványhoz óriási lelkesedéssel közfelkiáltással, egyhangulag hozzájárult és őszinte ragaszkodásuknak a jelenvolt képviselőnek szóval is kifejezést adtak. Az elnök erre az inditvány jegyzőkönyvbe foglalását elrendelte. Következett ezután a tárgysorozat többi pontjának tárgyalása, amelynek során különösen két ügy adott nagyobb vitára alkalmat. Az egyik a véleményező bizottságnak a javaslata volt, hogy az eljáró esperesnek bizonyos esetekben napidij és fuvar állapittassék meg az illető gyülekezet terhére. Ezen inditvánnyal szemben Nagy Sándor dömölki lelkész terjesztette elő megindokolt ellenjavaslatát, amelyben kimutatta, hogy az esperes évi dotaciójában ezen javadalmak már benfoglaltatnak, miért is az inditvány elfogadását a gyülekezetek jogosulatlan megterhelésének tartja és ezért a véleményező bizottság javaslatának elvetését inditványozza. A közgyülés ezután egyhangulag Nagy Sándor ellenjavaslatát fogadta el, illetve a véleményező bizottság javaslatát elvetette és kimondta, hogy az esperes ily esetekben napidij és fuvarra igényt nem tarthat. Érdekes vitát keltett még özv. Gayer Gyuláné felebbezése az egyházközség által 3 évre kivetett adó ellen, — amely felebbezésnek az egyházmegye számvevőszéke helyt adott és határozatilag kimondta, hogy az egyházközség a hitközségi adót csak 1 évre vetheti ki. A közgyülés további folyamán elhatározta, hogy az egyházmegye történetét megiratja és ezzel Hutter Zsigmond csöngei ev. lelkészt bizta meg, aki a megbizást a legnagyobb készséggel elfogadta — annál is inkább mert dr. Ostffy Lajos, aki a prot. egyház történetével már régebben behatóbban foglalkozott, a legnagyobb foku támogatását és utbaigazitását, a történetirónak megigérte. — A tárgysorozat többi apróbb pontjainak letárgyalása után elnök a közgyülést bezárta, a résztvett tagok pedig Celldömölkre vonultak be ahol, Nagy András vendéglőjében tartott társas-ebéden lelkes hangulatban a késő délutáni órákig együtt maradtak.

Tifusz. Kenyeriben egy ember tifuszban megbetegedett. Az illető Lakatos István, akit a leggondosabb orvosi gyógykezelés alá vettek.

---

zsufolva voltak. Örült mindenki a tavasznak, a szabad idejének és mindenki kihasználta a kinálkozó szórakozást, amint csak lehetett.

Az életörömöktől megcsömörlött Tibor gróf meglepetve nézte a ligeti sokaságot.Csupa boldog, derüs embert látott maga körül.Tehát meg vannak emberek, akik [illegible] És lassanként felemelkedett ő is a ligeti hangulattól. Blazirt arcán gyönge mosoly jelent meg és érdeklődéssel nézte a hullámzó tömeget. A leányokra, a kacagó, ünneplő varrólányokra, meg különösen melegen nézett és nem egy leányka, akár egy nagyvilági nő, ugy incselkedett véle, ugy mosolygott vissza reá.

A gróf határozottan jól érezte magát. Egészen felvidult és halkan fütyörészve bement egy nyári kávéházba, hogy valamit egyék. A helyiség zsufolva volt. Sehol üres asztalra nem talált. Körülnézett. Egy asztalnál két nő ült. Egy egyszerüen öltözött idősebb nő és egy leány. A leányon megakadt a gróf szeme. Üde, fiatal, karcsu és kivánatosan telt leányka volt. Egyszerüen kék-fehér csikos kartonruhácska simult plasztikus termetéhez és bluzára egy szerény ibolyacsokor volt tüzve. Feltünő fehér arcocskája, éjfekete dus haja és sötétkék szemei egyszerüen elbüvölték a grófot. A leányka észrevette a gróf fürkésző nézését, gyöngén elpirult és leütötte szemeit. Mint valami mágnes, úgy vonzotta a grófot a leányka. Meg aztán hely sem volt más a kávéházban. Hirtelen elhatározással a gróf az asztalhoz tartott. Ott megállt, megemelte kalapját és engedelmet kért, hogy leülhessen. Majd még hirtelenebb elhatározással bemutatkozott.

— Kovács Ferenc bankhivatalnok vagyok.

A leányka fülig pirulva, halkan szólott:

— Kovács Klári . . . — az édes anyám.

A gróf sonkát rendelt és közbennagyon diszkréten, nagyon lágyan nézett a leányra. A zene, az irgalmatlan rossz cigányzene pedig szólott. És felvillanyozta a leánykát, aki a zene ütemei szerint ringatta kecsesen testét és felvillanyozta a grófot, akit egyre jobban elbüvölt a leány természetes szépsége és üdesége.

És nem azért volt a gróf világfi, hogy alkalmat ne találjon a beszélgetésre. Félóra mulva már ugy beszélgettek, mint régi ismerősök és a leányka édesen kacagott a gróf párisi történetein. Csakhamar megtudta a gróf, hogy a leányka egy belvárosi varrodában dolgozik heti husz koronáért és anyja egy vasuti hivatalnok özvegye.

Az is megengedtetett, hogy hazakisérje őket. És az uton azt is kieszközölte a gróf, hogy Klárikát másnap a varrodánál várhassa.

*

Bolondos egy tavasz volt. A gróf napról-napra, este hét órakor várta Klárikát a varroda előtt. És napról-napra hűségesen hazáig kisérte, ki a külvárosba, gyalog, Sötét utcákon. átjáró kapukon keresztül és a sötétebb részeken, hazáig, — sok édes, titkos csók csatant el.

Napról-napra szerelmesebb lett a gróf, akár egy diák és nem merte bevalani Klárikának igazi nevét, rangját, mert félt hogy, elveszti kincsét, boldogságát.

Ügyvédjelöltek mozgalma. Annak az országszerte megindult mozgalomnak, mely az igazságügyminiszter uj reform-javaslatának az ügyvédjelöltekre vonatkozó sérelmes része ellen irányul, a hullámai már megyénkbe is eljutottak. — A szombathelyi ügyvédi kamara területén működő ügyvédjelöltek f. hó 19-én tartják tiltakozó nagy-gyülésüket Szombathelyen, amelyen — értesülésünk szerint — a celldömölki ügyvédjelöltek is résztvesznek.

Léghajó Celldömölk fölött. F. hó 12-én délelőtt fél 12 óra tájban a láthatár északnyugati felén egy sárga léghajó tünt fel amely a szél által hajtva nagy gyorsasággal közeledett Celldömölk felé és körülbelül 12 órakor nagy magasságban elrepülvén városunk fölött, délkeleti irányban tovarepült. A léghajó körülbelül 1000 méter magasságban lebeghetett és a bentülők felől, jó látcsővel csak annyit lehetett meglátni, hogy katonai sapkában voltak és igy valami katonai léghajó lehetett, amit igazol némileg azon körülmény is, hogy értesülésünk szerint Hajmáskéren délután 2 óra után le is szállt. Egyidejüleg egy nagy szürke automobil is robogott Celldömölkön keresztül, amely a léghajót kisérte. A nem mindennapi eseménynek az utcákon számos nézője akadt.

Egy gyáros családi drámája. A sopronmegyei Beled község lakosságát hatborzongatóan tragikus esemény tartja napok óta izgatottságban, Horváth Ferenc téglagyáros ugyanis hétfőn délután agyonlőtte feleségét, sógorát Karsay Imre szilsárkányi evangelikus lelkészt, azután pedig maga ellen forditotta a gyilkos fegyvert. Horváth Ferenc, ki jómódu földbirtokos, már a mult év óta válópörben volt feleségével. As ősszel egy izben már lelövéssel fenyegette a feleségét, aki akkor a kapuvári járásbiróságnál föl is jelentette, de csak becsületsértés miatt itélték el Horváthot husz korona pénzbirságra. Az életveszélyes fenyegetést nem lehetett bebizonyitani. — A civódás tulajdonképeni oka a beledi téglagyár volt, mely eredetileg Horváth Ferencné és Karsay Imréné, továbbá Horváth Ferenc és Szabó József sopronnémeti birtokos közös tulajdona volt. Horváth Ferenc azonban nagyobb kárt okozott a társtulajdonosoknak, mi miatt ezek pert inditottak ellene és vele a tulajdoni közösséget megszüntették. Mivel pedig Horváthnénak Karsay lelkész volt a tanácsadója, a férj haragja innét származott Karsay ellen. Horváthné és Karsayné testvérek voltak és Karsay a részben felesége tulajdonát képező téglagyár üzleti kezelése érdekében jelent meg minden héten Beleden, hol természetesen Horváthné vendége volt, ki már régóta különváltan élt férjétől. Hétfőn is a gyár ügyében utazott Szilsárkányból Beledre és déli egy órakor épen ebédnél ült Horváthnéval, mikor Horváth váratlanul berontott és vadászfegyverével előbb Karsayt, majd saját feleségét lőtte le, mielőtt azok menekülhettek, vagy védekezhettek volna. Ezután Horváth eltávozott és a kertek alatt önmagát lőtte agyon. Karsay iránt, aki egyik legkiválóbb lelkésze volt az evangelikus egyháznak és csak negyvennyolc éves volt, általános a részvét. Mindhárom áldozatot szerdán délután 3 órakor temették és Csornáról, ahol Karsaynak sok tisztelője volt, különvonat indult a temetésre. A hatóság a boncolást nem rendelte el. Karsay holttestét szintén Beleden temették el.

Mesterséges madáriészkek. Ott, a hol a fészekodukat használják, a hernyók eltünnek a fákról. Németországból jelentik, hogy a poseni gyümölcskert tulajdonosa felemliti egy szaklapban, hogy a telepen 100—100 darab fészekodut akasztott fel a fák koronáiba s a madarak rövid idő alatt bele telepedtek az odukba. A gyümölcstermés oly dus volt, mint azelőtt soha.

És egy napon merészet, nagyot gondolt gróf Csányi Tibor. Egy este, varroda után, meglátogatta Klárikáékat és megkérte kezét. Az özvegyasszony majd elájult, a mikor a gróf felfödte igazi nevét és Klárika ugy zokogott, mint egy gyermek, a ki nagyon kikapott.

A gróf gyöngéden csititgatta a leányt és biztositotta, hogy a legkomojabb szándékai vannak. Lassan-lassan magukhoz tértek az egyszerü emberek és egy órai ostromlás után elérte a gróf az özvegytől azt hogy Klárika másnap bemegy az ő költségére az angol kisasszonyokhoz és hat hónap mulva megtartják az eljegyzést.

*

A mágnásvilág napokig beszélt erről a szenzációról. Hogyne. Nem kis dolog az, hogy egy Csányi gróf feleségül vesz egy egyszerü varróleánykát.

Épen husvétra esett az esküvő. A házaspár esküvő napján, délután kiment a ligetbe. És meguzsonáztak abban a kávéházban, ahol először találkoztak.

Az éjjeli express vonattal pedig nászutra mentek — Párisba.

Védekezés a peronospóra ellen.

Vármegyénknek nagy részében mérhetetlen kárt okozott az a rémületes jégeső, amely a mult év julius 28-dik napján járásunk fölött is pusztitva elvonult, tönkretéve egyebek közt a szép Kemenesalja diszének, a Sághegynek dusnak igérkezett szőlőtermését. A szőlők megérezték a mult évi tartós szárazságot is és kétségtelen, hogy a jégvert növénynek sok küzdelmébe került a dupla csapást kiheverni. A mostani tavaszi esőzések tehát jótékonyan hatottak a szőlőre, mert a talaj nélkülözvén a kellő mennyiségü nedvességet, valószinüleg ennek hiányában sok tőke elpusztult volna. De másrészt azt is tudnunk kell, hogy sok esőzés folytán a peronospóra nagyon el szokott terjedni, amely pedig leszáritja a levelet s ezzel megöli a szőlőnek tüdejét. Mivel pedig ez szállitja a fürtökbe a keményitőt, mint a cukornak nyersanyagát, ennélfogva ha ez elpusztul, nem is lehet cukros mustot, tehát jó bort reméllenі.

Minálunk, mióta a permetezéssel mégis okszerübben foglalkozunk, az volt és az ma is a gyakorlat, hogy először permetezünk május hó 10—20-ika között, néha valamivel előbb is, amint már azt az időjárás megengedi; virágzás előtt másodszor, azután harmadszor és esetleg negyedszer is, Mivel azonban egy jeles szőlősgazda a mi módszerünktől némileg eltérő gyakorlati eljárása arról győzött meg bennünket, hogy a „jobbat követni nemcsak nem szégyen, hanem okos dolog“: átengedjük neki a szót, amint következik :

Kétségtelen, hogy ez a vész szintén a gondatlan, nem egyetértő és hanyag müvelésnek a következménye. Nálunk akkor irják ezt az élősdit, mikor már késő van. A permetezéssel spekulálnak mindaddig, mig a vész nem mutatkozik, akkor pedig az már ugyszólván leküzdhetetlen. Az én szőlőm nem ismerte a peronoszpórát. Megmondom röviden, minek tulajdonitom e mentességet. Először nem voltak szomszédaim, csak egyik oldalról. Másodszor eljárásom, aminek a sikert tulajdonitom, a következő volt. Késő ősszel lemetszettem a venyigét, de inkább csak nádvágás módjára és messze elhordattam a vincellérházhoz, hogy föltüzeltessék. Trágyává felszecskázni nálam nem fizette ki magát.

Azután az igy megmetszett tőkéket, de még a szőlő talaját is erősen megpermeteztettem a takarás előtt. Ugyanezt megismételtem tavaszkor kitakarás után. Okoskodásom elég egyszerü. A peronoszpóra mindenütt ott van a szőlő földjében. A talajon, a tőkén, a lehullott levélen, a csomákon. Ennélfogva mindenütt üldözendő. Legjobban üldözhető akkor, amikor az ő sorvasztó időszaka. a tél beköszöntőben van. És mikor nincs hova elbujnia. Leghatásosabban üldözhető tehát, mikor a szőlő meztelen és igy a perme minden porcikáját belepheti, hogy [illegible] a kártevőt. A többit elgondolhatja minden gyakorlati gazda.

Én csak azt mondom el, miért sikertelen nálunk a védekezés. Először azért, mert a kopasz tőkéket senki sem akarja védelmező permetezésben részesiteni és ennek a bajnak a föllépését a gomba alapos ritkitásával lehetetlenné tenni. Másodszor, mikor mi permetezünk, ugyszólván a szőlőnek csak a külső ruhájához férkőzünk. A levelek elfödik a rekenyőket, sőt a fürtöket is és igy

ezek ugyszólván hirét sem hallják az oltalmazó permének. Minden üldözött élősdi oda menekül, ahol biztonságban érzi magát. Mindnyájan tudjuk, akik régebben szőllészkedünk, hogy a peronoszpóra azelőtt csak a levelekben jelentkezett. Mert akkorában az volt a szálló bölcsesség, hogy a fürtöt permetezni nem szabad. Ezért aztán az élősdi áttelepedett a fürtökre, ahol nem bántották. Most már a fürtökön is üldözik, tehát ujabb buvóhelyet keres. Az ellene való védekezés fogyatékos lévén, egyre jobban szaporodik ugy, hogy maholnap minden védekezést kigunyol, ha erélyesebben sikra nem szállunk ellene.

Ennek első feltétele, hogy a permetezés a legkomolyabb formában kötelezőnek mondassék ki. Mert igazán nincs értelme annak, hogy például az aranka és hernyó elleni küzdelem elmulasztása törvényes megtorlás alá esik, ellenben a peronoszpóra ellen védekezik, aki hogyan akar. A lusta ember, akiben kiirthatatlanul benne van az ázsiai nembánomság, mindig talál valami jogcimet, hogy kötelességének valami koholt cimen hátat forditson. Igy aztán az ő mulasztásából a leggondosabb szomszédot is ellepik a kártevők. Ha minden téren kártéritéssel tartozik, aki kárt okozott, érthetetlen, hogy miért üzhető az ilyen vétkes mulaszlás megtorlatlanul a szomszédok rovására a szőlőben.

Ilyenkor mindenfelé rögtönzött tanácscsal kedveskednek egyes jó bácsik a megszorult embereknek és forgalomhoz segitenek sok boldogulni nem tudó cikket és kuruzsló szert. Ezekről legközelebb fogunk beszélgetni, annál inkább, mert ugy látjuk, hogy a peronoszpóra szüretig folyton foglalkoztatni fogja a szőlősgazdákat. Szegény hegyaljaiak már ott tartanak, hogy szőlleiket már végpusztulásban látják. Az állam a szőlőkre adott agrárkölcsönért sulyos jótállást vállalt, tehát a szőlőknek megmentését és jövedelmezőségét is szivére kell vennie. Mi egyelőre főképpen csak a kérdés szociális oldalát nézzük. Ez pedig ugy fest, hogy semmiféle növényünk nem fogyaszt annyi napszámot és igy nem foglalkoztat annyi munkáskezet, mint a szőlő. A mai kezelés mellett egy kataszteri hold könnyen megeszik 100 napszámot, ha minden munkát pontosan elvégeztetünk. Igy aztán a félmillió holdra rugó szőlőterület közel 50 millió napszámnak felel meg, ami a kivándorlásnak bizonyára leghatásosabb ellenszere. Egészen a legutóbbi időkig ki is lehetett mutatni, hogy ahol kifizeti magát a szőlészkedés, ott nincsen kivándorlás. Hozzá még a szőlőben ugyszólván semmiféle gépmunka nem vált be és nem terjedt el szélesebb körben. ***A szőlő tehát, mint a munkakereső népnek legbiztosabb, legnépszerübb és legegészségesebb elhelyezője, szociális szempontokból is kiváló figyelmet érdemel.***

NYILT-TÉR.

(E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Nyilatkozat.

A Maróthy-párt a beadott peticióban rólam is megemlékezik, hogy etettem-itattam a választások előtt. Eleinte mosolyogtam a dolog felett, de tekintve a komoly hátterét az ügynek, szükségesnek tartom megjégyezni azt, miszerint akinek vaj van a fején, ne menjen a napra.

Mi Ostffy-pártiak összejöttünk néha bizalmas értekezletre egy külön helyiségben oly célból, hogy megbeszéljük a védekezési módokat a volt Maróthy-párt erőszakosságaival szemben. Hisz betolakodtak, befurakodtak azok közénk ha bárhol voltunk, ha kidobtuk őket az ajtón, az ablakon jöttek közénk, de mi sohasem mentünk közéjük.

Hát mért foglalta le egy alkalommal e volt Maróthy-párt az összes korcsmákat?

Talán nem etetés és itatás miatt?

Nálam etetésről és itatásról nem lehet szó, felment ezen vád alól az a névsor, amely mutatja, hogy kik szavaztak Jánosházáról Ostffyra, ezeknek nem volt szükségük arra.

Jánosháza, 1910. julius 18-án.

Dr. Marton Adolf.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Néhány elismerő levél STERN MÓR FIA jánosházai hornyolt-tetőcserép és gőztégla-gyárában készült anyagokról:

Tölcsány, 1907. X/18.

Mai napon postautalványon beküldtük a szállitott cserépzsindely árát s egyuttal a szállitott kitünő minőségü anyagért elismerésünket fejezzük ki. Tisztelettel

Báró Guttmann László zalabéri uradalma.

Tölcsány, 1907. XII/14.

Sziveskedjék jövő évi épitkezésre 30—100 ezer darab tégla és 10—30 ezer darab tetőcserépre Zalabér állomásra ajánlatot tenni.

Báró Guttmann László zalabéri uradalma.

Szénásvölgyi uradalom 1908. julius 12-én.

Tekintetes Stern Mór fia urnak Jánosháza.

Örvendek, hogy a gyors és pontos kiszolgálásért, ugy mint a küldött cserépzsindely kifogástalan jó minőségéért ezutón megelégedésemet nyilvánithatom, egyuttal tisztelettel kérem . . . stb.

Schmidt Adolf.

Pusztaszentlászló 1908. VI/23.

A két vaggon zsindelyt megkaptam, nagyon meg vagyok vele elégedve.

Zágorhidy Cigány Bertalan.

Kelt Pacsán, 1907. február hó 26.

Miután láttam Pacsatüttősben a gyártmányát és nagyon jónak találom, sziveskedjék velem tudatni, hogy ezerét mennyiért adja a Zalaapáti állomásra, mert ha jobban jövök ki vele, mint a sopronyival, ugy csakis az ön gyártmányát használjuk stb.

Acél Miklós épitési vállalkozó.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi alkálikus természetes savanyuvíz

Bor, pezsgőhöz a legjobb ital

Magyarországi főraktár: Bpest, V. Zoltán-u. 10.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.